

QUE PLANCHE ROSA LUXEMBURGO

FRANCISCA AGUIRRE

COL·LECCIÓ «EL UMBRAL»;6

97 PÀGINES

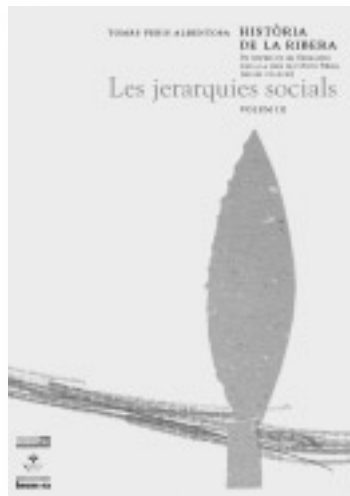
EDITORIAL GERMANIA, ALZIRA, 2002

¡Hogar, maldito hogar!

Un ama de casa protagoniza estos dieciocho textos breves, a medio camino entre el capítulo y el relato independiente; una mujer instruida, que disfruta de la literatura, el arte y la música, pero ama de casa que pasa los días planchando, limpiando, comprando, cocinando, haciendo las camas, arreglando las habitaciones y cuidando de la tía anciana de ochenta años. Una esposa y madre cuyo espacio es el hogar y cuyo tiempo está siempre en función de las necesidades de cuantos la rodean. Para colmo, el marido «se ha pasado la vida liado con medio mundo» y ella siente un miedo horrible a perderlo. Ante tal existencia, y a pesar del sarcasmo que impregna cada fragmento –la protagonista posee «una lucidez radicalmente inútil»–, el tono general del libro es angustioso, asfixiante, porque la mujer padece una soledad incurable.

A través de esta narración no cronològica, la autora, Francisca Aguirre (Alicante, 1930), critica el matrimonio tradicional y muestra la distancia que hay entre el deseo y la realidad: una larga distancia repleta de frustraciones.

Arantxa Bea

HISTÒRIA DE LA RIBERA. DEVESPRES DE LES GERMANIES FINA A LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM (SEGLES XVI-XVIII). LES JERARQUIES SOCIALS. (VOL. III)

TOMÀS PERIS ALBENTOSA

309 PÀGINES

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2002

La societat riberenca de l'època moderna i les seues relacions i conflictes

Tomàs Peris Albentosa ha publicat el segon llibre sobre la seua *Història de la Ribera*, aquesta vegada el tercer volum dedicat a les jerarquies socials. L'autor analitza la complexa societat estamental de la Ribera, fent un estudi de les relacions entre l'estament nobiliari i el clergat, les oligarquies locals, els llauradors, jornalers, criats i pobres, un tema que coneix bé, ja que li ha dedicat nombrosos treballs d'investigació. A més a més era una societat on conviuen cristians i moriscos, una convivència que no va suposar cap obstacle per al creixement econòmic i que va acabar amb la neteja ètnica de 1609. L'autor fa un intent de dibuixar un mapa de les jurisdiccions a la Ribera, una assignatura pendent pel que fa als senyorius. Un tema molt interessant és el de la conflictivitat, tant la conflictivitat antisenyorial com el tema de les bandositats, ja que la Ribera fou una de les comarques valencianes on més importància tingueren les parcialitats oligàrquiques. Cal destacar finalment les il·lustracions.

Francesc Torres

EL POU

GLÒRIA LLOBET

COL·LECCIÓ «ESPURNA», 60

194 PÀGINES

EDICIONS BROMERA, ALZIRA 2002

Sé el que vau fer el darrer estiu

Per a la majoria de la gent, l'edat adulta arriba després d'un procés de canvi lent, progressiu. Per als personatges d'*El pou*, un fet trasbalsador de sobte provoca l'eclosió d'una nova etapa que, no només els convida a entrar en la societat dels grans -aquesta de les culpes i dels secrets, la dels silencis i de les obligacions- sinó que els obliga a separar-se'n, potser per sempre. Els sis cosins-amics comparteixen els estius (aquesta arcàdia feliç que alguns representants de l'administració i de les AMPES volen amputar als xiquets de demà) en una pau tèbia, agredolça, fructífera pel que fa a l'aprenentatge de les relacions personals. El darrer estiu d'infantesa, però, s'esdevé aquella tragèdia, el secret de la qual els marcarà per sempre. El narrador ens ho anirà contant, donant-nos-en pistes inequívokes i abocant-nos a nosaltres també, des d'una flonjor còmoda a l'estil d'Enid Blyton, a la finestra de la realitat més crua.

Maite Insa

LES ORELLES DEL REI

VICENT MARÇÀ

IL·LUSTRACIONS DE PANCHI VIVÓ

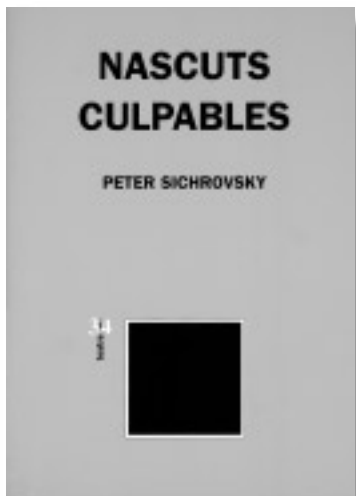
COL·LECCIÓ «LA BICICLETA GROGA», 21, 95 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS-EDITORS ASSOCIATS, VALÈNCIA, 2002

Les aventures d'un rei desorellat

El presumit rei Argemí II sempre preocupat pel seu aspecte i per dur la més adient combinació de colors a joc amb els seus bastons reials, ha perdut una de les parts indispensables del seu cos: les seues apreciades orelles. No pot escoltar els consells dels seus assessors ni els requeriments dels seus súbdits i el diagnòstic del metge és molt greu. Si no troba prompte les seues juganeres pampes auditives corre el perill d'envellir ràpidament o, el que pot ser més deshonrós per a un monarca amb tan espaiós armari, convertir-se en la riota de tothom. Amb molt humor i enginy Vicent Marçà ens conta les aventures de l'avispat ministre reial Metodi i el seu seguici per recuperar les escorredisses orelles. Les simpàtiques il·lustracions de Panchi Vivó posen el toc de color a aquest conte amè i fàcil de llegir que ens narra la desesperada persecució d'unes orelles que prenen vida i volen lliurement descobrint-nos tot un regne estrambòtic ple de curiositats inimaginables.

Hèctor Sanjuan

NASCUTS CULPABLES

PETER SICHROVSKY

PRÒLEG DE CARLES ALFARO I JOAQUIM CANDEIAS.

COL·LECCIÓ «TEATRE», 48, 97 PÀGINES

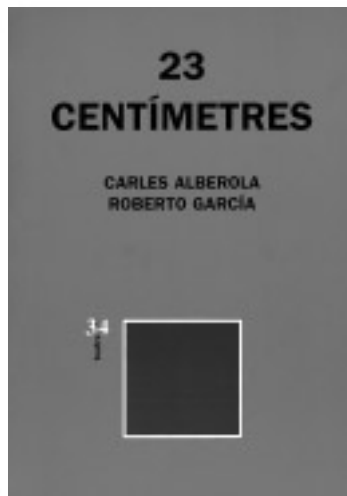
EDITORIAL TRES I QUATRE, VALÈNCIA, 2002

Memòria, compromís i avantguarda escènica en forma de llibre

Nascuts culpables, espectacle estrenat per Moma Teatre el gener de 2000, és un cas ben especial d'edició de text dramàtic, atès el caràcter del muntatge mateix, ja que aquest partia d'una dramaturgia feta pels directors, Carles Alfaro i Joaquim Candeias, sobre un material documental previ de Peter Sichrovsky, concretament un conjunt d'entrevistes a descendents de nazis. Aquest material verbal donà lloc, sens dubte, a una de les propostes teatrals més impactants i agosarades de les darreres temporades, a partir d'una posada en escena que situava l'espectacle en els límits del teatre i la projecció audiovisual, amb el primer pla i la paraula com a protagonistes indiscutibles, gràcies a un repartiment de luxe d'actors i actrius valencians.

El volum editat ara per 3i4 esdevé memòria d'aquell gran muntatge i permet endinsar-se en una de les més emocionants propostes textuales que s'han publicat en forma de teatre, tot i que no podem perdre de vista que en aquesta ocasió teatre i vida es donen la mà per situar-nos davant la història, això sí, des de les anònimes i punyents històries d'aquests malaurats hereus de la culpa.

Ramon X. Rosselló

23 CENTÍMETRES

CARLES ALBEROLA I ROBERTO GARCÍA

PRÒLEG DE JOSEP MARIA MESTRES

COL·LECCIÓ «TEATRE», 49, 140 PÀGINES

EDITORIAL TRES I QUATRE, VALÈNCIA, 2002

La comèdia actual segons Alberola-García

Dins l'actual panorama de l'escriptura teatral trobem sovint una escriptura conjunta de dos i, fins i tot, més autors. Un d'aquests tandems, ara per ara més consolidats i exitosos, és el que conformen Carles Alberola i Roberto García. Es tracta d'una col·laboració que ha donat els seus fruits més coneguts amb els textos per a la companyia Albena, com ara Joan, el Cendrós, Besos o Spot, de la qual Carles Alberola és un dels cofunfadors. En aquesta ocasió ens trobem davant un text estrenat el setembre de 2000 a Barcelona, amb una producció bàsicament catalana. Tot i això, l'obra presenta alguna de les constants d'aquesta parella d'autors, com ara el llenguatge de la comèdia, amb una estructura fragmentada i amb una preocupació per les coses d'anar per casa, pròximes al seu públic –en aquesta ocasió les tan sofrides relacions d'afecte i/o de sexe.

Sens dubte, el sexe, com a negoci, com a necessitat o com a material per a l'escena esdevé protagonista indiscutible d'una comèdia que, si bé no és alta –més aviat en aquesta ocasió apunta cap als baixos–, s'articula a partir d'alguns dels més vells i estimats recursos del gènere.

Ramon X. Rosselló

DOS DRAMES I UNA FARSA

VICENT ANDRÉS ESTELLÉS

FRANCESC CALAFAT (ED.)

COL·LECCIÓ «TEATRE», 3, 92 PÀGINES

EDITORIAL DENES, VALÈNCIA, 2002

La veu dramàtica d'Estellés

Vicent Andrés Estellés va començar escrivint teatre. La dimensió exorbitant de la seua poesia amagà aquesta veu dramàtica, amb l'excepció d'*Oratòries*, únic volum de peces que arribà a publicar. No hi ha dubte que, al costat de la seua producció poètica, el teatre d'Estellés ocupa un lloc menor però, sens dubte, com demostra aquesta edició, resulta interessant per comprendre molts dels temes que interessaren el poeta i la seua evolució com a escriptor. Francesc Calafat ha realitzat l'edició dels drames *Tot l'amor de la terra*, *Una imatge de l'odi* i del divertiment *Farsa dels joves amants*. La primera obra, la més completa, és una reflexió sobre les conseqüències d'una guerra revolucionària en un poble rural. La presència del cor permet l'autor de distanciar-se i d'expressar la seua opinió sobre un conflicte on Estellés vol destacar la tensió entre la fidelitat a la família i el costum, i la fidelitat al poble, per la qual pren part decidida. Obra d'idees, sembla més aviat teatre per a llegir que no per a representar, el mateix que s'esdevé amb *Una imatge de l'odi*, on diversos empresaris es reuneixen en un prostíbul per fer negocis il·legals. La farsa final és un breu exercici d'humor cru i pla. En definitiva, una aportació interessant per conèixer més facetes de l'extraordinària dimensió del geni que va ser Estellés.

Jordi Sebastià

GUÍA PARA VER Y ANALIZAR

«LOS OLVIDADOS» (1950) DE LUIS BUÑUEL

FERNANDO ROS GALIANA, REBECA CRESPO Y CRESPO

124 PÀGINES

NAU LLIBRES / OCTAEDRO, VALÈNCIA 2002

Una mirada a la marginalitat

Aquest nou lliurament de les «Guía para ver y analizar» ens endinsa en una de les pel·lícules més intenses, discutides, i també poc conegudes del genial Luis Buñuel. Parlem de *Los olvidados*, una producció mexicana de l'any 1950, on el director aborda amb cruïsa el món de la delinqüència, la vida dels exclosos, a través d'un grup de joves que viuen als suburbis de Mèxic DF.

Amb la voluntat pedagògica que caracteritza aquests treballs, els autors ens ofereixen una anàlisi completa del film, parant atenció a les interpretacions sociopolítiques i psicològiques que se n'han fet. Però la seua proposta va més enllà i ens presenten Buñuel com un «etnògraf del disseny». I es ací on, entre la descripció objectiva i l'univers de les passions, es troba la radicalitat del discurs del cineasta.

Aquest plantejament subversiu, però, no està exempt de problemes. Les crítiques apunten a què l'absència de solidaritat i la manca d'esperança entre aquests «oblidats» desmobilitza els espectadors. Tot i això, l'aposta de Buñuel per mostrar-los ja és un èxit enfront d'unes societats que s'entesten a ignorar-los.

Àlvar Peris

VAN PLOURE ESTRELLES

RAQUEL RICART

IL·LUSTRACIONS DE PACO GIMÉNEZ

COL·LECCIÓ «LA BICICLETA NEGRA», 15, 150 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Buscar les respostes

Raquel Ricart ha novel·lat el recorregut d'un infant cap a l'adolescència, el viatge interior d'un xiquet de dotze anys cap a l'assumpció d'una vida real que no sempre és justa i que gairebé mai s'assembla a allò que nosaltres voldríem. Per fer-ho, s'ha servit de la simbologia a l'ús, de forma que el camí és un camí real de pujada a una muntanya, «L'Enganyós», per trobar un mag que, al capdavant, té molt a veure amb el propi coneixement que ha adquirit el xiquet en l'ascensió. Tanmateix, l'autora no ha sabut, o no ha volgut, desfer-se dels ingredients inevitablement reiteratius d'aquest gènere tan curiós que és l'anomenada literatura juvenil i infantil en valencià. Una germaneta malalta; la mort d'un ésser estimat; un protagonista que, al mateix temps, arrossega un sentiment de culpa respecte d'aquesta mort i la sensació de no ser tan estimat pels pares com la germana; i, sobretot, la identificació errònia entre la literatura i la voluntat pedagògica disfressada de narració.

Pere Calonge

MIREIETA BUSCA LES NOTES

VICENT PENYA

IL·LUSTRACIONS DE TONI ESPINAR

93 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Una història sense ritme

Aquest llibre conta la història de Mireieta i el seu oncle Pep que viuen a una minúscula illa del Mediterrani conreant fruites i verdures. La xiqueta va perdre misteriosament els seus pares molts anys enllà i compta amb l'amistat d'una gavina i la companyia del seu oncle, el qual fa créixer els seus horts de manera quasi miraculosa gràcies a una antiga melodia que s'ha transmés de pares a fills de forma oral. Un desgraciat accident fa perdre el record d'aquestes notes al tio Pep, cosa que posa en perill la seua supervivència ja que la venda d'aquests fruits tan grans i saborosos els permetia viure en pau. Així doncs, Mireieta parteix cap a terra ferma a la recerca d'aquestes notes fins arribar al poble de Massabunyols, on se celebra Sant Antoni, i on espera recuperar les notes de la seua família. *Mireieta busca les notes* manca d'un ganxo consistent per atrapar el lector. Els personatges abusen de l'estereotip i acaben perdent-se en una prosa poc elaborada, i amb capítols francament avorrits. En resum, un llibre que no acaba d'acomplir les expectatives del lector.

Xavier Mínguez

ANECDOTARIO HISTÓRICO VALENCIANO
MARIA FRANCISCA OLMEDO DE CERDÀ
COL·LECCIÓ «TIERRA VIVA»
195 PÀGINES

CARENA EDITORS, VALÈNCIA, 2002

La història com a passatemps

Set-cents vuitanta-vuit entrades amb l'epígraf «¿Sabíes que...?» distribuïdes aleatòriament sense cap ordre temàtic o cronològic i dedicades a glossar tot allò que l'autora considera curiós, interessant o insòlit del passat històric valencià. Des de modestos *rècords* casolans a especialitats gastronòmiques, d'anècdotes biogràfiques de reis, artistes i altres personatges públics al costumari quotidià, d'elements arquitectònics a curiositats literàries, de toponímia urbana al refranyer tradicional, de pràctiques festives als tòpics més repetits de la idiosincràsia autòctona: l'*escuraeta*, el *Palleter*, el *Centenar de la Ploma*, el *pardal de Sant Joan*... Comptat i debatut sembla que estem davant d'una actualització d'aquells *Ti-pos, modismes i coses rares i curioses de la terra del ge* que elaborà Martí Gadea a principis de segle xx realitzada amb un major rigor històric però amb la mateixa intenció divulgativa. La doble formació històrica i periodística de l'autora li permet reeixir en el seu objectiu.

Josep Vicent Frechina

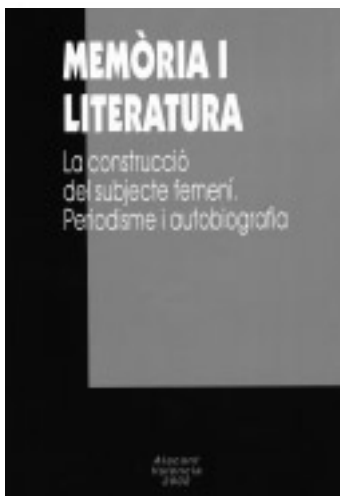
EL LENGUATGE DEL VESTIT
RUTH DE LA PUERTA
COL·LECCIÓ «LA FARGA MONOGRÀFICA», 15
295 PÀGINES

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2002

Una visió novedosa de la indumentària històrica valenciana

L'estudi de la indumentària tradicional i històrica valenciana ja fa anys que, sortosament, ha aconseguit desempallegar-se de les rànries connotacions que arrossegava des dels temps en què la *Sección Femenina* «popularitzà» els «*trajes regionales*». Mancava, però, un estudi sistemàtic i globalitzador que, des d'una perspectiva decantadament antropològica i fent servir una metodologia moderna i rigorosa allunyada dels tòpics essencialistes i etnicistes a l'ús, analitzara l'evolució del vestit valencià i la seua significació social al llarg de la Història. L'obra de Ruth de la Puerta, extreta de la seua tesi doctoral *Usos y costumbres del vestido en la Valencia moderna (s. XVI-XIX)* i guardonada amb el 3r premi Bernat Capó-Bancaixa de difusió de la cultura popular, ompli aquest buit de la tradició bibliogràfica valenciana de manera ben bé definitiva i esdevé, ja des del moment de la seua publicació, una referència ineludible per a qualsevol investigació posterior.

Josep Vicent Frechina

MEMÒRIA I LITERATURA

JOAQUIM ESPINÓS, ANNA ESTEVE, M. ÀNGELS ESTEVE,
ANTONI MAESTRE, JULI MARTÍNEZ (EDS.)

COL·LECCIÓ «ALDEA GLOBAL», 13, 358 PÀGINES

DENES EDITORIAL I UNIVERSITAT D'ALACANT, ALACANT-VALÈNCIA, 2002

L'escriptura i el jo

En un temps històric que revisa contínuament el mateix concepte d'identitat, sembla oportú l'estudi de la construcció del subjecte a través de l'escriptura. Aquest llibre, que recull les ponències i comunicacions del II Simposi de Literatura Autobiogràfica organitzat el 2001 per la Universitat d'Alacant, planeja sobre dos àmbits. D'una banda, la construcció del subjecte femení i, de l'altra, la relació del periodisme amb l'esfera del jo. Ambdós camps són ambiciosos per necessitat i les propostes recollides constitueixen mostres de les possibilitats immenses dels estudis lligats als corrents crítics i els estudis culturals. Ho adverteixen les contribucions teòriques de Vicent Salvador i Albert Chillón que obrin sengles blocs i es comprova en la multiplicitat de perspectives de les comunicacions. El volum, que pateix les inconveniències pròpies d'un llibre d'actes pel que fa a l'edició, estructura i profunditat dels articles, ens permet aproximar-nos a uns estudis tan innovadors com necessaris; és a dir, aquells que ens parlen en primera persona de la mateixa persona.

Rafael Miralles

EL VIAJE DE LAS CENIZAS

JOSÉ MARIA DE JUAN ALONSO

7^È PREMI «TARDOR» DE POESIA - CASTELLÓ DE LA PLANA 2001

56 PÀGINES

EDITORIAL AGUA CLARA, ALACANT, 2002

L'existència del poeta

Jose María de Juan s'ha revelat com un escriptor sòlid amb el seu primer llibre de poesia, d'una rara i inhabitual solidesa i contundència, a l'hora de publicar. Diem açò perquè amb *El viaje de las cenizas*, el lector troba un volum dens, per fruïble en tot allò que hom espera de la poesia: una festa per a la intel·ligència, un retrobament amb les emocions, un redescobriment del món a través del poeta. I tot ho aconsegueix aquest poeta novell amb una profusió afortunada d'imatges, d'atrevides metàfores, de comparacions contundents, de temes on mostra la sensibilitat i la duresa de l'ofici d'escriure adreçat a compartir amb el lector tot un ventall de sensacions. D'una manera senzilla i misteriosa, l'autor recorre els camps de l'expressió amb un domini notable del llenguatge literari, sense deixar-se endur per l'hermetisme o per la disbauxa del diccionari: perfectament entenedor o comunicatiu, brillant, colpidor, sensual i dramàtic ensems. Tot un plaer per als sentits i una reconciliació amb el gènere.

Alexandre Navarro

CONGRÉS INTERNACIONAL DE TOPONÍMIA
I ONOMÀSTICA CATALANES

DIVERSOS AUTORS

1088 PÀGINES

DENES EDITORIAL, VALÈNCIA, 2002

La recuperació del patrimoni toponímic i onomàstic, la recuperació dels nostres noms

El Congrés Internacional de Toponímia i Onomàstica Catalanes, celebrat a la ciutat de València en abril de 2001, és el darrer esglai d'un procés que va començar a finals dels anys setanta i que ha comportat la recollida d'un corpus considerable sobre la toponímia i onomàstica del País Valencià. Hi trobem 68 comunicacions i dues taules rodones. En elles s'estudien els antropònims, sobretot aquells relacionats amb les migracions, com els cognoms valencians d'origen maltès; la relació que la toponímia té amb el territori, com la toponímia de les zones de frontera; els estrats toponímics precatalans, com l'ibèric o l'àrab; la relació entre la literatura i l'onomàstica, com l'onomàstica en el *Liber elegantiorum*; la relació entre la lingüística i l'onomàstica; o be sobre la qüestió de la normalització lingüística, on trobem diversos estudis sobre la legislació i les diverses tasques oficials i oficioses que s'estan fent. Per a concloure, les dues taules rodones foren dedicades a la interdisciplinarietat i l'hispanisme.

Francesc Torres

LA ORGANIZACIÓN TERRITORIAL DEL ESTADO

A. CUCÓ, J. ROMERO, J. FARINÓS (EDS.)

196 PÀGINES

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, VALÈNCIA, 2002

El trencaclosques territorial

Si alguna cosa ha canviat a Europa durant els darrers vint anys, això ha estat –més que mai des de la Segona Guerra Mundial– les perspectives de modificació territorial i les noves realitats emergents en el trencaclosques més o menys ordenat de les diferents nacionalitats i regions. En aquest marc de metamorfosis més o menys cruentes, models com els descrits en aquest volum col·lectiu –els d'Alemanya, Bèlgica i Espanya– segueixen despertant l'interès dels estudiosos precisament pel que tenen d'intent d'encaix pacífic de les realitats socials plurals en un context unitari però respectuós amb la diversitat.

La comprensió del que en l'argot especialitzat s'anomena l'«escala regional» pot servir, ben tractat i avaluat, per a evitar realitats deplorables com les de l'antiga Iugoslàvia, un exemple ja paradigmàtic d'explosió nacional per manca de subtils en l'argamassa. En aquest llibre, diferents especialistes en el tema analitzen les estructures polítiques regionals a Europa des d'una perspectiva comparada.

Víctor Cotlliure

LA PERVIVENCIA DE INSTITUCIONES
CONSUETUDINARIAS DEL DERECHO CIVIL VALENCIANO
FRANCISCA RAMÓN FERNÁNDEZ
217 PÀGINES

UNIVERSITAT JAUME I, CASTELLÓ, 2002

La recuperació del dret més nostre

La dialèctica entre el dret civil foral valencià i la codificació sofrida al s.xix, en nombroses ocasions, es materialitza en resolucions judicials que difícilment mostren la quotidianitat, el respecte i la vigència dels costums jurídics arrelats a la nostra terra de fa segles. El llibre –accèssit del II Premi d'Investigació Consell Social de la Universitat Jaume I de Castelló– pretén rescatar de l'oblit les particularitats forals que amenen, per exemple, el conreu de la taronja, l'espigolada de l'arròs o l'herbatge amb una anàlisi exhaustiva del que suposen els tractes verbals, l'assumpció dels riscos de les collites o la tipologia de vendes. Pretensió que es veu reforçada amb un recull de les sentències que han tractat aquestes pervivències forals al món rural i que l'autora –professora de la Universitat Jaume I– posa a l'abast de tothom interessat, si més no, en la recuperació del dret més nostre.

Vicent R. Estruch

APOLOGIA DEL BISBE HETERODOX. UN HOME LLIURE
DIVERSOS AUTORS
153 PÀGINES

EDITORIAL SAÓ, VALÈNCIA, 2002

El coratge del bisbe dimissionari

La figura de Rafael Sanus, bisbe auxiliar a València, va saltar als mitjans de comunicació quan va dimetir del seu càrrec adduint determinades discrepàncies de fons amb la línia oficial de l'arquebisbat. Des del temps en què Ramon Llull imaginava la dimissió de tot un papa de Roma, qualsevol notícia relacionada amb la d'un alt dignatari eclesiàstic mereix sempre una atenció especial, pel que tenen de rara aquests abandons. Com es diu en aquest llibre, cap sacerdot a qui se li ofereix el bisbat diu mai que no (potser el papat desperta més prevencions d'entrada), però és que, una vegada investits amb aquest honor, tampoc cap dels mitrats renuncia fàcilment al càrrec.

L'actitud de Sanus va despertar expectació i, de seguida, va ser acollida calorosament la seua dissidència amb el conservadós imperant a la diòcesi. Fruit de l'homenatge que li han volgut dedicar els capellans arrecerats al voltant de la revista *Saó* és aquest *Un home lliure*, un llibre coral, emotiu i valent.

Victor Cotlliure

MOSTRAR PARA DECIR. LA IMAGEN EN CONTEXTO
 JORDI PERICOT. PRÒLEG DE JORDI BERRIO
 COL·LECCIÓ «ALDEA GLOBAL», 13, 212 PÀGINES

UAB / UJI / UPF / UV, BELLATERRA,
 CASTELLÓ DE LA PLANA, BARCELONA, VALÈNCIA, 2002

Mots per a veure

La imatge pesa més que les paraules si considerem els canals a través dels quals accedim a la majoria de les informacions. Però la importància de la imatge no rau a ser representació gràfica d'un objecte real, sinó més aviat, com afirma Jordi Pericot, en les circumstàncies concretes del seu ús. L'autor ens proposa un itinerari teòric sobre la interpretació i els efectes de les imatges icòniques a partir de la lingüística i de la filosofia del llenguatge. El volum no és pròpiament una gramàtica de la imatge, sinó una proposta de coneixement de determinades realitats comunicatives visuals. Els exemples extrets de la publicitat, el foto-periodisme, l'humor gràfic o la propaganda política permeten comprovar cada concepte i serveixen de revulsiu per a mirar d'una altra manera les imatges que ens envolten en la nostra quotidianitat. Aquest és el tret que converteix el treball en alguna cosa més que un text reservat als especialistes de semiòtica visual. Les pàgines de *Mostrar para decir* són també una audaç aposta pedagògica per a comprendre la imatge a través de les paraules.

Rafael Miralles

CONFLICTOS Y TENSIONES.
INDIVIDUALISMO Y LITERATURA EN EL FIN DE SIGLO
 VIRGILIO TORTOSA

COL·LECCIÓ «MONOGRAFÍAS», 452 PÀGINES

PUBLICACIONES DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT, ALACANT, 2002

Individuo y poética de la modernidad

El professor de Literatura Comparada de la Universitat d'Alacant acaba de publicar este interesante estudio crítico que busca agrupar un amplio elenco de autores y obras tratados a partir de diferentes argumentos (la verdad, el individualismo, el tiempo o la cultura como forma de Estado) con el fin de concretar una síntesis estética subyugada a la tiranía del dominio económico frente a los argumentos teológicos y jurídicos de la etapa franquista. El fin de siglo ha venido marcado –para el profesor Tortosa– por la connivencia de la literatura con el mercantilismo. Incluso los héroes parecen admitir un letargo de conformismo amnésico. Así, después de un estado de la cuestión de la crítica literaria, aborda temas como la realidad histórica y la verdad, el individuo socialmente triunfador como protagonista, la perversión de la memoria, etc. El profesor Tortosa propone romper con el yugo del pensamiento único y predica con el ejemplo: el libro es atrevido, arriesgado y subversivo –aunque científico–. Sin duda levantará más de una ampolla y no sólo en los «poetas de la experiencia».

Pasqual Mas

DOS GARDENIAS PARA TÍ

DANIEL ARENAS

COL·LECCIÓ «SIN HORIZONTES», 3

204 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Amor de madre

Dos Gardenias para ti no es la primera novela de Daniel Arenas, Catedrático de Lengua y Literatura Españolas, que obtuvo el XVII Premio de Novela Felipe Trigo por su obra *Viviré si no me olvidas*.

Con *Dos gardenias para ti*, el autor nos ofrece un relato irónico-crítico, de las relaciones de un hijo con su madre. La obra comienza cuando el narrador nos presenta a su madre. No sin cierto asombro asistimos al nacimiento de un personaje, astuto, perverso, contradictorio, quien en ningún caso adolece de caprichos y cuyos actos son imposibles de definir. Bajo la apariencia de ironía o burla inútil, el autor pone en entredicho la voluntad de un hombre manejado por la anciana. El protagonista conoce todas y cada una de las reacciones de la madre, que por supuesto, siempre trata de amargar la vida de su hijo. Aún interpretando el fino humor que un conocedor de la lengua como Arenas ha sabido impregnar en cada línea de su novela, la consideración de un personaje al menos desajustado.

M^o Teresa Espasa

L'ANTIGOR

BENITO VIDAL

---

165 PÀGINES

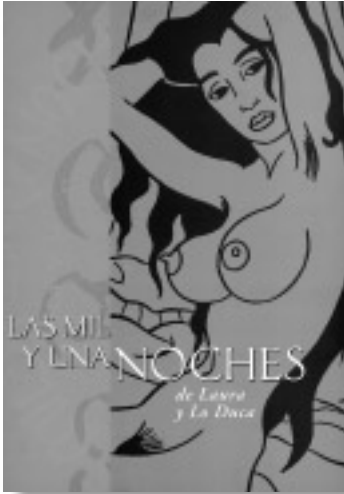

EDITORIAL DEL SENIA AL SEGURA, VALÈNCIA, 2002

Memoria de una sociedad recreativa

L'antigor fue una agrupación festiva que celebraba sus reuniones en la ciudad de Valencia en el filo de los siglos XIX y XX. Benito Vidal ha escrito una historia de esta sociedad y reproducido algunos de sus documentos, principalmente las poesías ganadoras de los Juegos Florales instituidos a partir de 1902 por los llamados *anticuaris*. La primera parte del libro cubre los trece años de la existencia de la sociedad, de 1897 a 1910; la segunda gira en torno al 14 de julio de 1935, fecha en que se celebraron los Funerales de Plata de *L'Antigor*, previstos ya el día de su disolución. Si no los errores de concepto, sí al menos las incorrecciones gramaticales de esta obra (algunas frases resultan literalmente ininteligibles) podrían haber sido subsanadas con una adecuada corrección de estilo. Tampoco hay índice bibliográfico ni referencia bibliográfica alguna de las fuentes empleadas. Al margen de ello, la obra tiene el mérito de recuperar una parte de la historia social y cultural de la ciudad de Valencia.

Miguel Catalán

LAS MIL Y UNA NOCHES

LO DUCA

DIBUIXOS DE LAURA

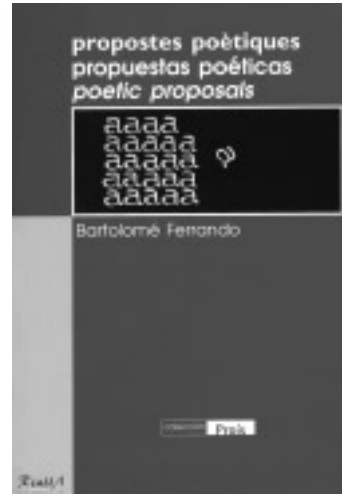
COL·LECCIÓ «SOLY SOMBRA», 14, 128 PÀGINES

EDICIONS DEL PONENT, ONIL, 2002

Mil nits amb dues germanes

Havia llegit alguna lloança de les germanes com a objecte de desig sexual, però, com que sóc un gran desconegedor dels clàssics de la literatura de tots els temps, m'he quedat al·lucinat en veure que no només és Scherezade la que passa les nits amb el rei, contant-li històries que sempre deixa a mig camí per continuar-les la nit següent –i així impedir que l'executen durant el dia–, sinó que també hi ha Doniassade, la germana petita, i que no es dedica precisament a la vida contemplativa. L'obra s'estructura en dos grans blocs («Primeras lunas» i «Cuento de Aladino y la lámpara maravillosa»), els dibuixos funcionen molt bé, els texts em sembla que una mica menys, la introducció de Max és absolutament modèlica... però segurament ja haurien acusat els autors de masculistes si no fóra perquè és ella qui dibuixa (gairebé totes les dones apareixen nues i amb uns pits enormes i d'allò més erts, fins i tot quan van a comprar al mercat; els defensors de l'obra diran que això forma part de l'estil, i potser tindran tota la raó).

Felip Tobar

PROPOSTES POÈTIQUES

BARTOLOMÉ FERRANDO

COL·LECCIÓ «PROÍ», 2002

100 PÀGINES

RIALLA EDITORES, VALÈNCIA, 2002

La mirada del performer

Amb aquestes propostes poètiques ens sorprèn el poeta visual i *performer*, Bartolomé Ferrando, –titular d'aquesta especialitat en la Facultat de Belles Arts de València–. Són una poètica de la permeabilitat que convida el lector a capbussar-se dins la ficció. I ho fa amb actitud d'apòstrof que de vegades sembla gairebé un manament que lliga el lector en el desenvolupament de la imatge literària. Així, per exemple, s'inicien bona part de les més de vuitanta formulacions: «endinse's», «agafe», «adone's» o «emporte-se'l». És amb aquestes mirades actives com defug l'orientalisme contemplatiu que podria esperar-se per la disposició textual emprada i s'apropa més a l'avantguarda occidental (Duchamp, Brossa, etc.). Sovint aquestes propostes fluctuen tot fregant en el límit de l'enteniment més racional –com les paradoxes–, i només amb l'abstracció o amb la ficcionalització se'ns rebel·la amb diafanitat l'estímul que les genera. Bartolomé Ferrando ja ens havia avançat el seu quefer a la revista de poesia experimental *Texto poético*.

Pasqual Mas

PARAULES EN CARN VIVA
SOBRE TEXTOS I POEMES DE JOAN FUSTER

MANUEL MOLINS (EDT.)

45 PÀGINES

AJUNTAMENT DE GANDIA-CEIC ALFONS EL VELL, GANDIA, 2002

Espectacle fusterià

L'esforç del CEIC Alfons el Vell d'homenatjar i de reivindicar la figura de Joan Fuster als deu anys de la seua mort, ha donat el seu segon fruit en forma de llibre –coeditat amb l'Ajuntament de Gandia– que s'ha basat en un espectacle dramaturgic i musical dirigit per Manuel Molins i interpretat per Pau Esteve i l'acordionista Amadeu Vidal. Recordem que l'Alfons el Vell també ha publicat recentment *De Fuster a Pla amb camí de tornada*, aproximació a la intensa relació que aquests dos *monstres* literaris mantenien.

La pretensió d'aquesta nova proposta és tota una altra: «hem ideat un petit espectacle a fi de mostrar des del Fuster més airejat o “tòpic” al Fuster més íntim» i del qual han destacat la seua vessant poètica –postergada pel mateix Fuster davant l'emergència de fer reviscolar aquest país– sense oblidar el Fuster *aforista* ni l'assagista polític.

L'esforç de recuperar el nostre escriptor universal també ha comptat amb la preocupació pel vessant estètic i visual del volum que, sens dubte, fa més abellidora la lectura i que intensifica el gaudi d'aquesta nova proposta fusteriana.

Marc Candela

LEYENDAS Y TRADICIONES DE CASTELLÓN

JOSÉ SOLER CARNICER

155 PÀGINES

CARENA EDITORS, VALÈNCIA, 2002

Voltant per l'imaginari castellanenc

José Soler Carnicer és, segurament, un dels millors coneixedors de la geografia valenciana. A ell li devem aquella obra pionera que tant ens incità a descobrir i estimar les nostres terres: les encara no superades *Rutes Valencianes* amb les quals molts ens iniciàrem en l'excursionisme i el turisme interior.

En aquesta ocasió, però, la seua atenció se centra, més que en la geografia i el paisatge, en la comunitat humana que l'habita i, molt especialment, en el seu imaginari col·lectiu: llegendes populars –la de la font d'Almanzor d'Almedijar, la del Bou Negre d'Argelita, la de la princesa Soneixa...–, episodis històrics esdevinguts llegenda –l'escala del Papa Lluna de Peníscola, l'atac corsari a Torreblanca–, tradicions religioses amarades d'atavisme –santantonades, romeries, salpases– etc., fins completar un extens inventari d'aquest patrimoni cultural que resisteix miraculosament els embats de la modernitat.

Josep Vicent Frechina

POEMAS DE ALTEA

JUAN ANTONIO MASOLIVER

49 PÀGINES

AITANA EDITORIAL, ALTEA, 2002

Entre la luz y nada

La poesia de Juan Antonio Masoliver esta dicha con serenidad y acento reposado, versos que desgrana a lo largo de los veintisiete poemas sin título que componen este magnífico poemario.

Hay constantes que encontramos en algunos poemas y que merece la pena destacar. Pongamos como ejemplo «No hay itinerario. Estamos en el centro/ de la memoria. Inmóviles. Vibra/ la luz. Ilumina los recuerdos». No sólo la memoria, sino también el olvido: «Y un vendaval de bruma/ me hunde en el olvido». Una vez y otra, la luz omnipresente: «...buscamos las ascuas que iluminan/ la razón de vivir». Y la nostalgia: «Duele tanto la mirada/ de mirar en el vacío!». Y también la fantasía como contrapunto a la realidad más cercana. Aparte de Altea, pueblo de la Marina a quien Masoliver dedica su libro, hay alusiones a otros lugares del Mediterráneo como la isla de Tabarca. Quizás el mayor interés reside en la evocación de las imágenes de una tierra que no es ajena a quien escribe estas líneas.

Mª Teresa Espasa

16 POEMES DEL DIVAN. IBN KHAFAJA

COL·LECCIÓ «RAZEF», 5, 41 PÀGINES

EL DESERT. SALVADOR JÀFER I SANXÍS

COL·LECCIÓ «RAZEF», 6, 39 PÀGINES

EDICIONS 96, CARCAIXENT, 2002

El paper enjoiat

Edicions 96 ha tingut el gust selecte de treure a la llum una joia de paper, una d'aquestes publicacions que no necessiten de recomanacions ni apòlegs perquè posseeixen vida pròpia i resulten viatgeres independents per les biblioteques. Es tracta de *16 poemes del Divan* d'Abu Ishaq ibn Abi al Fath ibn 'Abdillah, vulgo *dicitur* Ibn Khafaja d'Alzira (1058-1138/39), admirablement traduïts per Josep R. Gregori i Josep Piera, que ja obriren camí amb els *Poemes de l'orient d'Al Àndalus* fa alguns anys. En aquesta plaqueta se'ns presenten setze traduccions directes de l'àrab, amb el text en les dues llengües a doble pàgina. L'apel·latiu de *poeta jardiner* es fa palès en les composicions, d'una sensualitat difícilment superable i amb una riquesa metafòrica tan elevada com senzilla; tot plegat provoca una lectura encesa i apassionada, tot esperant noves traduccions d'aquesta autor per a acostar-lo al lector romànc. En la mateixa col·lecció, dirigida per Isidre Martínez i Marzo, ha aparegut *El desert*, de Salvador Jàfer i Sanxis. A mig camí entre la prosa poètica i el dietari líric, el veterà poeta de la generació dels setanta repassa bona part dels temes que guien la seua poesia i que fan d'agrair la seua presència en el mercat editorial.

Alexandre Navarro

L'ANELL DE LA BRUIXA DELS ULLOTS

ENRIC LLUÇ

IL·LUSTRACIONS DE YOLANDA ESTRUCH

82 PÀGINES

ALFAGUARA-VORAMAR, PICANYA, 2003

Desconcert a la biblioteca

Quan semblava que les bruixes i els fantasmes estaven cada vegada més lluny de l'imaginari infantil, Enric Lluç, l'autor de *L'anell de la Bruixa dels Ullots*, els recupera amb un relat ben fresc. Recomanada per a joves més enllà dels vuit anys, aquesta lectura pot encisar lectors de qualsevol edat per la seua tendresa en tractar els personatges, el seu humor i la riquesa del llenguatge que Lluç hi emprà, on les expressions populars i els refranys acolorixen els diàlegs entre personatges de «carn i ossos» i metapersonatges, personetes literàries que surten del *Llibre dels Oblits* quan els entra el desfici, com pot entrar-los a vostès, lectors, quan volen evadir-se de la realitat, o a vosaltres, xiquets i xiquetes, quan desitgeu viure en un altre món. I dic jo... si la bruixa s'ha arriscat a (re)trobar-se amb els humans, per què no ho feu vosaltres amb els llibres? Són pòcimes infalibles per a la felicitat. A més, de vegades, com és el cas, vénen acompanyades d'uns dibuixos divertits. No us perdeu ni el nas ni els ullots de la bruixeta, són fantàstics.

Lourdes Toledo

LES LLÀGRIMES DE SHIVA

CÉSAR MALLORQUÍ. IL·LUSTRACIONS DE PACO GIMÉNEZ

PREMI EDEBÉ DE LITERATURA JUVENIL

COL·LECCIÓ «PERISCOPEI», 8, 237 PÀGINES

EDITORIAL MARJAL- EDEBÉ, MISLATA, 2002

Les llàgrimes del lector

Les llàgrimes de Shiva és una novel·la d'entreteniment juvenil, volgutament banal i mancada d'aquell mínim fons qualitatiu necessari per transformar un relat per a adolescents en una lectura vàlida per a tothom, sense cap mena de restricció pel que fa a l'edat o al grau d'intel·ligència del lector. Es tracta d'un exemple més d'aquesta allau de llibres destinats a un públic exclusivament jove, de dotze a divuit anys, plantejats com una recepta que barreja un bon grapat d'elements característics de subgèneres temàtics de tota mena. De la novel·la negra agafen la intriga, de la de terror el misteri, i de la d'aventures l'acció. Després converteixen els adolescents que les protagonitzen –perquè sembla que és un requisit indispensable que les novel·les juvenils siguen protagonitzades per joves, supose que és per allò de l'empatia– en detectius infal·libles o en herois èpics. I per últim, li afigen una faixa on pose ben clar que aquest llibre ha estat guardonat amb un premi qualsevol i a veure qui s'ho empassa.

Sergi Verger

EL PAÍS DELS LLENÇOLS MULLATS

VICENT PARDO

IL·LUSTRACIONS DE CARLOS ORTÍN

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC», 82, 100 PÀGINES

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2002

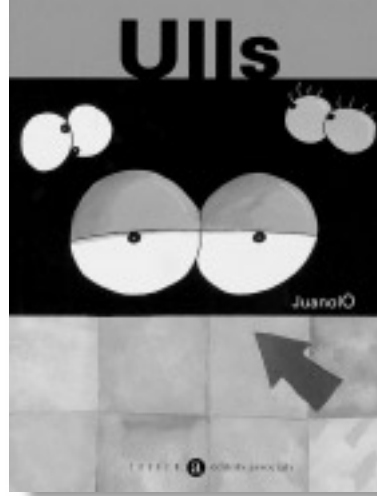
Pixar-se de riure

El País dels Llençols Mullats és un lloc màgic amb una característica especial: sempre és de dia. Les nenes i els nens que l'habiten hi poden estar tranquils si es pixen per la nit perquè mai no arriba el moment d'anar al llit ni tampoc d'alçar-se al matí amb el pijama humit.

Vicent, un infant de vuit anys, visita aquesta terra de la imaginació i viu la vertadera història de la Bella Dormanent, una princesa que ha de portar bolquers per dormir –sort que el vestit tan ample li ho dissimula prou–. A causa de l'encanteri, el príncep està dormint i serà Buassa, de la colla dels Llençols Mullats, qui aconseguirà despertar la princesa amb un romàntic bes.

Aquest llibre, imprescindible per a xiquets i xiquetes que mullen els llençols, també encantarà als que ja no ho fan. Uns i altres es pixaran de riure amb els acudits i les ocurrències de Vicent Pardo. *El País dels Llençols Mullats* conta una història divertida i entretinguda que ofereix, a més, la possibilitat de reflexionar sobre el fet que tots tenim les nostres peculiaritats i sobre la importància de la diversitat.

Imma Gandia

ULLS

JUANOLO

COL·LECCIÓ «QUIN COS!»: 3

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Una mirada als ulls

Es diu que els ulls són una finestra oberta a l'ànima i fins i tot hi ha qui pensa que la mirada és l'expressió més distintiva de la personalitat, però no cal aprofundir tant per poder parlar d'aquesta part del cos humà. Ja podem gaudir mirant els diferents ulls que ens ha dibuixat i descrit amb tanta gràcia Juan Ortega. Un recorregut pels diferents tipus d'ulls i de mirades que ajuda xiquets i xiquetes a distingir una part del cos –diferent en cadascú– al temps que a aprendre les variades expressions que utilitzen les paraules *ull*, *ulls*, *veure* o *mirar*. A més, és una bona mostra de sensibilitat davant la diversitat d'éssers, tant si s'apropen més a la realitat com si resulten totalment imaginaris. Els primers lectors poden passar una bona estona amb els dibuixos de vius colors i els divertits jocs de paraules d'aquest simpàtic llibre, concebut gràficament i dissenyat per Juanolo.

Nieves Avilés

L'EMPREMTA DELS AMMONITS

NEL-LO NAVARRO

COL·LECCIÓ «POESIA», 16

84 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, 2002, VALÈNCIA

EL SOMNI ON VISC

EUSEBI MORALES

PREMI «IBN HAZM» DE POESIA 2001. AJUNTAMENT DE XÀTIVA

COL·LECCIÓ «BROMERA POESIA», 48, 105 PÀGINES

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2002

Dins del temps

L'empremta dels ammonits de Nel-lo Navarro (la Vall d'Uixó, 1960) no pot deixar indemne el lector. Des dels primers versos: «No hi havia res dins la capseta de suro i molsa/Què hi cercàvem en realitat?», fins l'estocada final: «I tanmateix, adelere cada volta més el combat». Hi ha una brega que es converteix en el testament diari de l'autor, perquè Nel-lo Navarro és un autor que des de la closca de l'ammonits acudeix immediatament al present (ja era escriptor de la quotidianitat amb el seu recull de narracions *Cantó de la Dula*) i ací esdevé poeta de l'instant, de la realitat que es filtra per esdevenir futur o mort des de la ventada al passat que prové del fòssil.

L'autor de la Plana Baixa empra des del poema breu de dues paraules fins el de cinc versos o la poesia de metre lliure per encerclar el lector en una realitat fàrctica de referències a la mort, el pas del temps i la desídia, o eixa lluita que es construeix amb una altra persona, o contra ella, però sempre es fa des del desconeixement de la realitat futura. *L'empremta dels ammonits* està seqüenciada en cinc parts («L'ull de l'huracà», «La carcanada de la serp», «Volcà», «Miralls» i «Promptuari de duels»).

Agustí Hernández Dolz

Benvinguts al somni de la vida

Amb aquesta obra, el teòleg i filòleg Eusebi Morales, nascut a Toledo el 1952 i resident a València des de la seua infantesa, obtingué el premi Ibn Hazm de Xàtiva en la seua edició de 2001. Des del raval de la maduresa llopartia, Morales se'ns mostra com un autor senzill, prosaica i gens alambinat, que mostra explícitament els sentiments i que no defuig compartir-los d'una manera oberta amb el lector. Amb un rerefons existencial i reflexiu, l'amor també fa acte de presència dins de les dues parts en què ha estat dividit el llibre: «El somni on visc» i «Els racons del temps». En determinats moments del discurs, la senzillesa i la manera tan prosaica d'expressar-se difuminen subtilment l'edifici poètic, encara que també hi haurà lectors que agraesquen aquests camins inhabituals. Una recorregut aquest d'Eusebi Morales sense pretensions, ni tampoc sense paranys, pels camins nets de l'expressió poètica, amb els quals Morales pretén fer partícip el lector del «somni» paradigmàtic de la vida, inevitable referència calderoniana.

Alexandre Navarro

Fes *click* i accediràs a:

Consulta de base de dades
de les associacions, editorials,
distribuïdors i llibreries
de la Comunitat Valenciana

Consulta dels premis
literaris més importants de
la Comunitat Valenciana

Guia del Llibre en format pdf

Legislació sobre el Llibre

Propietat intel·lectual.
Legislació i informació d'interés

Registre Territorial de la Propietat
Intel·lectual de la Comunitat
Valenciana

Revista *Lletres Valencianes*
en format pdf

Enllaços d'interés

Convocatòries d'ajudes

Activitats al voltant del Llibre

